

تیزر پیشنهادی: فاز دوم هدفمندی و لزوم تدبیر دولت در تقویت سرمایه اجتماعی

فاز دوم هدفمندی و لزوم تدبیر دولت در تقویت سرمایه اجتماعی

نگاهی گذرا بر کارنامه عملکرد برنامه های توسعه اجرا شده در طول تاریخ برنامه ریزی ایران چه قبل از انقلاب و چه بعد از انقلاب حاکی از این واقعیت می باشد که نگاه برنامه ریزان در اکثر قوانین توسعه اجرا شده متمرکز بر رشد اقتصادی آنهم با تکیه بر سرمایه فیزیکی و جاری عرضه شده از جانب دولت بوده است. حال اینکه آنچه امروزه مبنای برنامه های توسعه قرار می گیرد توسعه پایدار، انسان و اجتماع محور می باشد. البته اگرچه از برنامه سوم به بعد متن برنامه ها حائز این رویکرد بوده اند اما بررسی اسناد مربوط به نحوه عملیاتی شدن قوانین برنامه حکایت از سرمایه گذاری انحصاری دولت جهت پیشرفت برنامه ها دارد.

امروزه بر همه نظریه پردازان امر توسعه آشکار شده است که توسعه فرایندی است که طی آن کوشش های مردم و دولت برای بهبود اوضاع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر منطقه ترکیب می شود و آنها را بطور کامل برای مشارکت در پیشرفت ملی توانا می سازد. چنین دیدگاهی در خصوص توسعه تکیه بر این اعتقاد دارد که سرمایه گذاری در راستای پیشبرد برنامه ها تنها مبتنی بر سرمایه فیزیکی و جاری محصور به اختیار دولت نمی باشد بلکه مینا توانمند سازی انسان ها و بالفعل کردن سرمایه اجتماعی در راستای تقویت ارتباط دوطرفه دولت و ملت برای پیشبرد برنامه است.

منظور از سرمایه اجتماعی بسته ای از تخصص ها، فن ها و مهارت هایی است که تک تک افراد جامعه به آن مجهز اند و عموماً در راستای پیشبرد منافع شخصی و خانوادگی خود بکار می گیرند. اگر مجموعه این فنون و

تخصص ها در راستای منافع خانواده ای بزرگ بنام کشور بسیج شوند از آن به عنوان ظهور سرمایه اجتماعی عنوان می شود.

سرمایه اجتماعی فاقد مالکیت متمرکز و غیر قابل محاسبه است اما تبلور آن بشکل جمعی مبتنی بر نهادینه شدن مفاهیم انسانی در کالبد و روح تک تک افراد جامعه است این مفاهیم عبارتند از نوع دوستی، تعصب به کشور و ارزشهای مذهبی، حساسیت به محیط زیست و همچنین وجود اعتماد مردم به دولت کشورشان، درواقع اعتماد ملتها به دولت ها پاشنه آشیل بروز سرمایه اجتماعی است و این اعتماد به میزان مسئولیت پذیری و مردم داری دولت بستگی دارد.

جالب اینکه ایران از جمله کشورهای است که بلحاظ برخورداری سرمایه اجتماعی در سطح مناسبی قرار دارد. نمونه های از این سرمایه اجتماعی را می توان در حمایت از دولت به هنگام بروز بلایای طبیعی در مناطق مختلف کشور مشاهده کرد. البته واکنش های سیاسی و ملی اجتماع ایرانی در مناسبت های مختلف و در راستای پیشبرد اهداف توسعه ای دولتمردان کشور در تمام دنیا بی سابقه است. آخرین مظهر بروز این سرمایه اجتماعی در پهنه جغرافیای ایران، ۲۴ خرداد سال ۱۳۹۲ طی انتخابات ریاست جمهوری یازدهم بود که از آن به عنوان حماسه سیاسی یاد شد و دولت برآمده از آن حماسه از آن پس همواره مردم را پشتوانه اصلی خود دانسته است.

القصد دولت یازدهم که خود را برآمده از چنین سرمایه اجتماعی می داند. باید هشیار باشد که در پیشبرد برنامه های توسعه محور خود علی الخصوص هدفمندی یارانه ها ضمن استفاده از این سرمایه اجتماعی بدنبال تقویت رابطه خود با مردم باشد. مشخصا منظور بنده از این نوشتار این است که دولت در آستانه حذف یارانه های نقدی و مشارکت بخشی از بدنه اجتماع درموج انصراف از یارانه باید به نوعی با ارائه برنامه های مختلف به استفاده بهینه و تشویق این حرکت اجتماعی پردازد.

در راستای استفاده بهتر از این سرمایه اجتماعی دولت می تواند از پایه های اجتماعی خود در انتخابات ۲۴ خرداد بیشتر بهره بگیرد از جمله فعال کردن هنرمندان، دانشجویان و قشر جوان در فضای مجازی می تواند کمک شایانی در این خصوص باشد. البته سازمان صدا و سیما باید با در اختیار قراردادن تریبون های مختلف به این اقشار و ارائه برنامه های متنوع دولت را در این راستا یاری نماید.

در ضمن جهت تشویق و تقویت این سرمایه اجتماعی لازم است که دولت به شفاف سازی سیاست ها در خصوص توزیع درآمد ناشی از اجرای فاز دوم هدفمندی بپردازد. در کنار آن باز توزیع بیشتر درآمدهای ناشی از اجرای طرح در حوزه های که بر بهبود جایگاه انسانی افراد در جامعه تاثیر بسزای دارد از جمله حوزه سلامت و بهداشت ارزان، امنیت اجتماعی، آموزش ارزان، حمل و نقل باکیفیت و ارزان و..... تاثیر مناسبی بر حفظ این سرمایه اجتماعی و جلب اعتماد اجتماع ایرانی به دولت دارد.

تایید کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐